

POSTANOWIENIE SĄDU (trzecia izba)

z dnia 21 grudnia 2010 r.\*

W sprawie T-34/02 DEP

**Le Levant 015 EURL**, z siedzibą w Paryżu (Francja),

**Le Levant 271 EURL**, z siedzibą w Paryżu,

**A**, z siedzibą w Paryżu,

**B**, zamieszkały w Wersalu (Francja), oraz 255 pozostałych skarżących, których nazwiska wymienione są w załączniku,

reprezentowani przez adwokata P. Kircha,

strona skarżąca,

przeciwko

**Komisji Europejskiej**, reprezentowanej przez B. Stromsky'ego, działającego w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

\* Język postępowania: francuski.

mającej za przedmiot wniosek o ustalenie kosztów w następstwie wyroku Sądu (pierwsza izba w składzie powiększonym) z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie T-34/02 Le Levant 001 i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-267,

SĄD (trzecia izba),

w składzie: M. Jaeger, prezes, O. Czúcz i I. Labucka (sprawozdawca), sędziowie,  
sekretarz: E. Coulon,

wydaje następujące

## **Postanowienie**

### **Stan faktyczny, postępowanie, żądania stron**

- <sup>1</sup> W dniu 9 grudnia 1996 r. A ustanowiła współwłasność statku pasażerskiego Le Levant, składającą się z 740 części, zwanych „udziałami”. W trakcie 1997 r. każda z osób fizycznych utworzyła jednoosobową spółkę o ograniczonej odpowiedzialności (entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée, EURL), którym A sprzedała w drodze oferty publicznej części współwłasności statku.

- 2 Interes inwestorów w przystąpieniu do transakcji polegał na skorzystaniu z przyznanej im możliwości odliczenia od stanowiącego podstawę opodatkowania dochodu kosztów własnych dokonanej inwestycji oraz kosztów poniesionych w związku z nabyciem statku (odsetki) i jego dzierżeniem (amortyzacja), a także ewentualnych strat wynikających z jego eksploatacji.
  
- 3 W dniu 25 lipca 2001 r. Komisja Wspólnot Europejskich wydała decyzję 2001/882/WE dotyczącą pomocy państwa przyznanej przez Francję w postaci pomocy w rozwoju na rzecz statku pasażerskiego Le Levant wybudowanego przez Alstom Leroux Naval i przeznaczonego do eksploatacji na Saint-Pierre-et-Miquelon (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”). Decyzja ta została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* w dniu 12 grudnia 2001 r. (Dz.U. L 327, s. 37).
  
- 4 W zaskarżonej decyzji Komisja wskazuje, że dokonała analizy rozpatrywanej pomocy w kontekście przepisów art. 4 ust. 7 dyrektywy Rady 90/684/EWG z dnia 21 grudnia 1990 r. w sprawie pomocy dla przemysłu stocznioowego (Dz.U. L 380, s. 27), „ponieważ chodzi tu o pomoc dla przemysłu stocznioowego, która została przyznana w 1996 r. jako pomoc rozwojowa w ramach dozwolonego w 1992 r. systemu pomocy [francuska ustawa z dnia 11 lipca 1986 r. (ustawa nr 86-824 w sprawie sprostowania ustawy budżetowej na 1986 r., JORF z dnia 12 lipca 1986 r., s. 8688), zwana »ustawą Ponsa«]” (motyw 16).
  
- 5 W zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła również, że w wyniku powyższej analizy uznano, iż omawiane działanie nie ma naprawdę „rozwojowego” charakteru w rozumieniu wyroku Trybunału z dnia 5 października 1994 r. w sprawie C-400/92 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. s. I-4701, ze względu na niedostateczne skutki gospodarcze i społeczne dla Saint-Pierre-et-Miquelon (Francja) (motywy 20, 22–33).

- 6 W art. 1 zaskarżonej decyzji Komisja uznała wreszcie, że pomoc w rozwoju na rzecz statku pasażerskiego Le Levant jest niezgodna z ze wspólnym rynkiem.
  
- 7 W dniu 20 lutego 2002 r. EURL Le Levant 001 oraz inne EURL i osoby fizyczne wniosły do Sądu skargę o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji.
  
- 8 Na żądanie Komisji sprawa T-34/02 została zawieszona do momentu zakończenia przez Trybunał postępowania w sprawie C-394/01. Wyrok w tej sprawie został wydany w dniu 3 października 2002 r. Po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 27 września 2005 r. wyrokiem Sądu z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie T-34/02 Le Levant 001 i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-267, stwierdzono nieważność zaskarżonej decyzji. W wyroku tym Sąd nakazał Komisji pokrycie własnych kosztów, a także kosztów poniesionych przez skarżących, w tym kosztów postępowania w sprawie zastosowania środków tymczasowych.
  
- 9 W następstwie wymiany pism pomiędzy Komisją i A z jednej strony oraz Komisją i adwokatem skarżących z drugiej strony pismem z dnia 29 listopada 2007 r. Komisja poinformowała adwokata skarżących o odmowie zapłaty kwoty 509 561,71 EUR żądanej z tytułu opłat i honorariów uiszczonych przez skarżących w celu ochrony swoich interesów w sprawie głównej, ze względu na okoliczność, że A, który poniósł całość kosztów postępowania, nie był stroną w sprawie głównej.
  
- 10 Pismem procesowym, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 31 lipca 2008 r., skarżący przedstawili niniejszy wniosek o ustalenie kosztów na podstawie art. 92 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem. Wnieśli oni do Sądu o ustalenie – na podstawie tego przepisu – kwoty kosztów podlegających zwrotowi w wysokości 509 561,71 EUR oraz o zwiększenie tej kwoty o odsetki.

- 11 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 11 listopada 2008 r. Komisja przedstawiła swoje uwagi dotyczące tego wniosku. Wniosła ona do Sądu o odrzucenie jako niedopuszczalnego wniosku o ustalenie kosztów w odniesieniu do A oraz o ustalenie łącznej kwoty kosztów podlegających zwrotowi stronie skarżącej w postępowaniu głównym w wysokości 0 EUR.

## **Co do prawa**

### *Argumenty stron*

- 12 Skarżący uważają, że zarzut niedopuszczalności podniesiony przez Komisję, której zdaniem A, nie będąc stroną w postępowaniu głównym, nie może domagać się zapłaty kosztów postępowania, musi zostać oddalony.
- 13 Skarżący twierdzą również, że powiększona o odsetki kwota 509 561,71 EUR, której zapłaty żądają, odpowiada okresowi pomiędzy dniem 1 sierpnia 2001 r., a więc datą ogłoszenia zaskarżonej decyzji i rozpoczęcia sporządzania skargi o stwierdzenie jej nieważności, a dniem 27 września 2005 r., czyli datą ostatniej rozprawy przed Sądem. Kwota ta obejmowała koszty związane z postępowaniem w przedmiocie zastosowania środka tymczasowego oraz podatek od wartości dodanej niepodlegający zwrotowi.
- 14 Skarżący uściślają, że „zgodnie z orzecznictwem Trybunału honoraria i opłaty ograniczone są do tych pobranych przez kancelarię M, której skarżący udzielili pełnomocnictwa do reprezentowania ich przed Sądem, z wyłączeniem innych adwokatów, w tym C.N. z kancelarii AO”.

- 15 Komisja twierdzi w pierwszej kolejności, że wniosek o ustalenie kosztów postępowania zgłoszony przez A jest niedopuszczalny. Zagadnienie kosztów jest akcesoryjne względem postępowania głównego i z samego brzmienia art. 91 lit. b) regulaminu postępowania wynika, że jedynie strony w postępowaniu głównym mogą domagać się zapłaty kosztów oraz że koszty poniesione przez strony mogą być uiszczone jedynie na rzecz stron w postępowaniu głównym.
- 16 W odniesieniu do argumentu A, zgodnie z którym była ona stroną skarżącą w sprawie głównej dzięki swemu statusowi jedyne go wspólnika EURL Le Levant 132, Komisja przypomina, że EURL jest formą „specjalną” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, utworzoną na mocy ustawy 85-697 z dnia 11 lipca 1985 r., mającą na celu ograniczenie ryzyka, na jakie narażone są osoby prowadzące działalność w pojedynkę. Ponadto EURL jest osobą prawną posiadającą całkowitą autonomię prawną.
- 17 Komisja zwraca uwagę, że jeśli 259 osób fizycznych byłoby stroną skarżącą w postępowaniu głównym, to występowałyby one w swoim własnym imieniu. Komisja utrzymuje, że status strony skarżącej nie wynika z faktu, iż osoby te, nabyły udział w statku pasażerskim Le Levant, będąc jedynym wspólnikiem danej EURL, która również występuje w charakterze strony skarżącej, ale z oświadczenia woli złożonego przez każdą z tych osób. A natomiast nie wykazał w żaden sposób chęci występowania we własnym imieniu w charakterze strony skarżącej, zanim przystąpiono do analizy kwestii kosztów. Autonomia omawianych osób prawnych nie pozwala na rozciągnięcie właściwości strony skarżącej w postępowaniu głównym na A z tego tylko powodu, że jest ona jedynym wspólnikiem EURL Le Levant 132.
- 18 W odniesieniu do argumentu skarżących, zgodnie z którym A była jedynym członkiem „wspólnoty osób zainteresowanych” występujących przeciwko zaskarżonej decyzji, który był w stanie właściwie przeprowadzić postępowanie, Komisja podnosi, że chociaż wniesienie skargi zbiorowej i wybór tego samego obrońcy znacząco ułatwiły im zadanie, wszystkie trudności napotkane przez strony skarżące mogły być usunięte

przez samą A. W istocie A mogła ograniczyć się do zjednoczenia inwestorów prywatnych przy zachowaniu ich anonimowości. Mogła ona także udzielić im niezbędnych informacji dotyczących omawianej transakcji oraz przekazać inwestorom środki potrzebne do obrony.

- 19 Ponadto Komisja twierdzi, że EURL, które nabyły udział w statku pasażerskim Le Levant, posiadały osobowość prawną i w związku z tym miały zdolność sądową, z której zresztą skorzystały. Podobnie osoby fizyczne będące ich współnikami mogły wszcząć postępowanie przeciwko zaskarżonej decyzji, co zresztą niektóre z nich uczyniły.
  
- 20 Komisja twierdzi, że A od początku była w pełni świadoma ryzyka, jakie pociągała za sobą omawiana transakcja ze względu na przepisy znajdujące zastosowanie w dziedzinie pomocy państwa, niemniej jednak zaoferowała „prywatnym inwestorom”, aby zostali współwłaścicielami statku prowadzącymi jego eksploatację. W kontekście sprawy głównej A miała zatem szczególne interesy, odrębne od interesów skarżących inwestorów, związane ze zobowiązaniami zaciągniętymi przez nią względem tych „prywatnych inwestorów” (w szczególności ze zobowiązaniem do odkupienia EURL, które nabyły udział w statku pasażerskim Le Levant po zakończeniu omawianej transakcji i po ustalonej cenie).
  
- 21 Komisja utrzymuje również, że A, która – jak się wydaje – zamierza oprzeć swoją argumentację na strukturze omawianej transakcji, sama opracowała prawny i finansowy plan wspomnianej transakcji oraz dokonała taktycznego wyboru w kwestii sposobu, w jaki zamierzała uczestniczyć w głównym postępowaniu.
  
- 22 Wreszcie zdaniem Komisji strony skarżące w sprawie głównej nie poniosły żadnych kosztów, które nie zostałyby pokryte przez A. Z akt sprawy głównej wynika, że

wszystkie rachunki przedstawione Komisji oraz – w ramach niniejszego postępowania – Sądowni, skierowane były do A. Przez nią też zostały ostatecznie uregulowane opłaty i honoraria, a strony skarżące w sprawie głównej nie zaciągnęły względem niej zobowiązań w celu zapewnienia sobie obrony. Strony te nie były w żaden sposób obciążone owymi opłatami i honorariami. W konsekwencji strony skarżące w postępowaniu głównym nie mogą żądać zwrotu kosztów od Komisji.

- <sup>23</sup> Posiłkowo Komisja zwraca uwagę, że kwota 509 561,71 EUR przekracza znacznie kwotę potrzebną dla celów obrony skarżących w postępowaniu głównym, biorąc pod uwagę, zgodnie z orzecznictwem Sądu, przedmiot i charakter sporu, jego znaczenie z punktu widzenia prawa Unii oraz stopień trudności sprawy. Wspomniana kwota zawiera w szczególności koszty niepodlegające zwrotowi w rozumieniu art. 91 regulaminu postępowania.

### *Ocena Sądu*

- <sup>24</sup> Zgodnie z art. 92 § 1 regulaminu postępowania w razie sporu dotyczącego kosztów podlegających zwrotowi Sąd, na wniosek zainteresowanej strony i po wysłuchaniu uwag strony przeciwnej, wydaje postanowienie niepodlegające zaskarżeniu.



## W przedmiocie dopuszczalności

- 25 Zgodnie z art. 91 regulaminu postępowania do kosztów podlegających zwrotowi zalicza się w szczególności „niezbędne wydatki poczynione przez strony w związku z postępowaniem, w szczególności koszty podróży i pobytu, a także wynagrodzenia pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych”. Z przepisu tego wynika, że koszty podlegające zwrotowi ograniczają się, po pierwsze, do tych, które zostały poniesione w związku z postępowaniem przed Sądem, a po drugie, do tych, które były w tym celu niezbędne (postanowienie Sądu z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie T-342/99 DEP Airtours przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-1785, pkt 13 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 26 Ponadto orzeczono już, że wyrażenie „wydatki poczynione przez strony” oznacza wydatki spowodowane postępowaniem, w którym uczestniczyły strony. Wyrażenie to nie oznacza więc jedynie wydatków, które zostały rzeczywiście poniesione przez strony. Zwrotowi podlegają zatem wydatki poczynione w związku z postępowaniem przed Sądem, które były w tym celu niezbędne, nawet jeśli zostały one w rzeczywistości uiszczone przez osobę trzecią w sporze, jaką w niniejszej sprawie jest A (zob. podobnie postanowienie Sądu z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie T-373/04 DEP Fries Guggenheim przeciwko Cedefopowi, niepublikowane w Zbiorze, pkt 24).
- 27 Tymczasem w niniejszej sprawie Komisja nie wykazała w sposób wymagany prawem, że roszczenia A były w tym względzie odrębne od tych zgłaszanych przez osoby fizyczne i prawne będące stronami w postępowaniu głównym, a w konsekwencji, że omawiana sytuacja jest odmienna od tej leżącej u podstaw ww. postanowienia w sprawie Fries Guggenheim przeciwko Cedefopowi.
- 28 W rezultacie należy oddalić argumenty Komisji dotyczące dopuszczalności wniosku o ustalenie kosztów, o ile zgłoszony on został przez skarżących będących jednocześnie stronami w postępowaniu głównym.
- 29 Należy natomiast stwierdzić, że argumenty podniesione przez A w celu wykazania, że posiadała ona status strony skarżącej w postępowaniu głównym, muszą zostać

odrzucone. Z jednej strony status jedynego wspólnika danej EURL będącej stroną skarżącą w postępowaniu głównym powinien zostać rozważony z punktu widzenia szczegółowych postanowień prawa spółek, którym podlega ta osoba prawna. Tymczasem autonomia prawna tej EURL stoi na przeszkodzie utożsamieniu jedynego wspólnika z osobą prawną, która w niniejszej sprawie wniosła skargę główną. Z drugiej strony fakt, że według A była ona jedynym członkiem „wspólnoty osób zainteresowanych” występującej przeciwko zaskarżonej decyzji będącym w stanie „zjednoczyć inwestorów prywatnych przeciwko [wspomnianej] decyzji” nie ogranicza w żaden sposób możliwości tej osoby prawnej do występowania we własnym imieniu w postępowaniu głównym i odnosi się do praktycznych sposobów finansowania postępowania sądowego, które w niniejszej sprawie nie mają żadnego wpływu na status strony w postępowaniu głównym.

#### Co do istoty

- 30 Należy przypomnieć, że jedynie koszty, których poniesienie jest niezbędne dla celów przeprowadzenia procedury, mogą zostać odzyskane (zob. pkt 25 powyżej).
- 31 Ponadto zgodnie z orzecznictwem, nawet jeśli praca prawnicza jest w znacznym wymiarze wykonywana w trakcie postępowania poprzedzającego etap sądowy, należy przypomnieć, że poprzez „postępowanie” art. 91 regulaminu postępowania rozumie tylko postępowanie przez Sądem, z wyłączeniem etapu poprzedzającego. Wynika to między innymi z art. 90 tego regulaminu, który wspomina o „postępowaniu przez Sądem” (postanowienie Sądu z dnia 24 stycznia 2002 r. w sprawie T-38/95 DEP Groupe Origny przeciwko Komisji, Rec. s. II-217, pkt 29).
- 32 Należy zatem odrzucić wnioski skarżących w zakresie, w jakim zmierza on do uzyskania zwrotu kosztów odnoszących się do okresu poprzedzającego fazę postępowania sądowego, a w szczególności działań adwokatów przed Komisją.

- 33 Tym samym należy oddalić wniosek skarżących w zakresie, w jakim zmierza on do uzyskania zwrotu od Komisji kosztów odnoszących się do okresu, podczas którego nie został wydany żaden akt procesowy. W czasie tego okresu koszty takie nie mogą bowiem zostać uznane za bezpośrednio związane z działaniami ich obrońcy przed Sądem i nie są w konsekwencji uważane za wydatki niezbędne dla celów postępowania w rozumieniu art. 91 regulaminu postępowania (zob. podobnie postanowienie Sądu z dnia 27 listopada 2000 r. w sprawie T-78/99 DEP Elder przeciwko Komisji, Rec. s. II-3717, pkt 17; ww. postanowienie w sprawie Groupe Originy przeciwko Komisji, pkt 31).
- 34 W tym względzie należy stwierdzić, że żaden akt procesowy nie został wydany, po pierwsze, pomiędzy dniem 30 kwietnia 2002 r., czyli datą wydania postanowienia przez prezesa piątej izby zawieszającego postępowanie główne do czasu wydania przez Trybunał decyzji rozstrzygającej w danej instancji w sprawie C-394/01, a dniem 3 października 2002 r., w którym Trybunał wydał orzeczenie w sprawie C-394/01, a także po drugie, po rozprawie w sprawie głównej, która miała miejsce w dniu 27 września 2005 r. Do kosztów podlegających zwrotowi należy jednak zaliczyć te związane z postępowaniem przed Sądem w przedmiocie środków tymczasowych, poniesione w dniach pomiędzy 23 kwietnia a 13 czerwca 2002 r., po tym jak postępowanie główne zostało zawieszane.
- 35 Ponadto należy odrzucić wniosek skarżących w zakresie, w jakim zmierza on do uzyskania od Komisji zwrotu kosztów związanych z przygotowaniem skargi przed sądem krajowym.
- 36 Należy także odrzucić wniosek skarżących w zakresie, w jakim dotyczy on kosztów wyszczególnionych w zestawieniu wydatków zawartym w załączniku 8 skargi, których nie można powiązać z żadnym dokumentem sporządzonym w ramach postępowania w sprawie głównej. W rezultacie nie mogą być one uznane za niezbędne dla celów przeprowadzenia postępowania głównego.
- 37 Wreszcie mając na uwadze pozostałe koszty, których zwrotu żąda skarżąca, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sąd unijny nie jest uprawniony

do ustalania wysokości wynagrodzenia należnego adwokatowi od reprezentowanej przezeń strony postępowania, może on jednak określić kwotę, do której wynagrodzenie to będzie mogło zostać odzyskane od strony obciążonej kosztami postępowania. Orzekając w przedmiocie wniosku o ustalenie kosztów postępowania, Sąd nie bierze pod uwagę ani krajowej taryfy określającej wynagrodzenia adwokatów, ani ewentualnej umowy zawartej w tym zakresie między zainteresowaną stroną a jej pełnomocnikami lub doradcami (zob. ww. postanowienie w sprawie Airtours przeciwko Komisji, pkt 17 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 38 Z utrwalonego orzecznictwa wynika również, że w braku właściwych przepisów unijnych o charakterze taryfowym Sąd winien dokonać swobodnej oceny danych zebranych w sprawie, mając na uwadze przedmiot i charakter sporu, jego znaczenie dla prawa unijnego, jak również stopień trudności sprawy, nakład pracy, jakiego wymagało postępowanie sporne od uczestniczących w nim pełnomocników lub doradców skarżącego, oraz interesy ekonomiczne, jakie strony miały w tym sporze (zob. ww. postanowienie w sprawie Airtours przeciwko Komisji, pkt 18 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 39 Na podstawie tych kryteriów należy ustalić wysokość kosztów podlegających zwrotowi w niniejszej sprawie. W tym względzie należy wziąć pod uwagę następujące elementy oceny.

W kwestii przedmiotu i charakteru sporu, jego znaczenia z punktu widzenia prawa Unii oraz stopnia trudności sprawy

- 40 Należy zaznaczyć, że przedmiotem sprawy głównej jest skarga o stwierdzenie nieważności decyzji wydanej przez Komisję w kwestii pomocy państwa. Nie poruszono w niej żadnego nowego zagadnienia prawnego, jak też poruszone w niej kwestie nie odznaczały się zawilnością co do prawa bądź co do faktów uzasadniającą szczegółową analizę ustawodawstwa czy też poszczególnych zagadnień. W konsekwencji w świetle

tych kryteriów należy stwierdzić, że sprawa główna nie uzasadniała znacznego nakładu pracy ze strony przedstawicieli skarżących.

W kwestii interesów ekonomicznych, jakie strony miały w sporze

- <sup>41</sup> Należy stwierdzić, że chociaż sprawa główna wydaje się przedstawiać pewny interes ekonomiczny dla skarżących korzystających z omawianych przywilejów podatkowych, to jednak interes ten nie może być uznany za znaczący. Pomoc ta, wynosząca w sumie 11,9 mln EUR, rozdzielona została bowiem między wielu inwestorów, co w ten sposób zmniejszało indywidualne interesy ekonomiczne skarżących. Niniejsza sprawa nie pociąga zatem za sobą znaczących interesów ekonomicznych stron.

W kwestii poniesionego nakładu pracy

- <sup>42</sup> Jeżeli chodzi o ocenę nakładu pracy w związku z postępowaniem spornym, na sądzie unijnym spoczywa obowiązek dokonania jego oceny po uwzględnieniu nakładu pracy, jaki jest obiektywnie konieczny dla całości postępowania sądowego (ww. postanowienie a sprawie Airtours przeciwko Komisji, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- <sup>43</sup> Jednakże biorąc pod uwagę, że adwokaci skarżącej uczestniczyli już w postępowaniu oraz czynnościach poprzedzających sprawę, należy również uwzględnić fakt,

iż dysponowali oni konkretnymi danymi dotyczącymi sprawy, których znajomość ułatwiła im pracę oraz skróciła czas konieczny do przygotowania postępowania sądowego (postanowienie Sądu z dnia 13 stycznia 2006 r. w sprawie T-331/94 DEP IPK-München przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-51, pkt 59).

- 44 Stwierdzenie to pozostaje w zasadzie niezienne w przypadku, gdy występuje znaczna liczba skarżących, gdyż wszystkie czynności, których należy dopełnić, są formalne i ujednolicone, wobec czego nie wpływają one na wagę poruszonych w sprawie kwestii prawnych.
- 45 Ponadto biorąc pod uwagę fakt, że A, która była inicjatorem omawianej transakcji, mogła przekazać wszystkie stosowne informacje adwokatom biorącym udział w postępowaniu głównym, byli oni odtąd w stanie świadczyć swe usługi ze zwiększoną wydajnością i szybkością. Względy tego rodzaju mogą w każdym razie ułatwić, przynajmniej częściowo, ich pracę oraz skrócić czas poświęcony na przygotowanie uwag odnośnie do sprzeciwu (postanowienie z dnia 6 marca 2003 r. w sprawach połączonych T-226/00 DEP i T-227/00 DEP Nan Ya Plastics i Far Eastern Textiles przeciwko Radzie, Rec. s. II-685, pkt 42; ww. postanowienie Airtours przeciwko Komisji, pkt 29).
- 46 Należy następnie przypomnieć, że chociaż w badanych okolicznościach możliwe było powierzenie obrony stron skarżących w postępowaniu głównym jednocześnie kilku doradcom, tak aby zapewnić sobie pomoc bardziej doświadczonych adwokatów, to jednak należy brać pod uwagę zasadniczo całkowitą liczbę godzin pracy, która wydaje się obiektywnie niezbędna dla celów postępowania spornego, niezależnie od liczby adwokatów, którzy mogli świadczyć usługi (postanowienie Sądu z dnia 30 października 1998 r. w sprawie T-290/94 DEP Kaysersberg przeciwko Komisji, Rec. s. II-4105, pkt 20).
- 47 Z wyszczególnionego zestawienia wydatków załączonego do niniejszego wniosku o ustalenie kosztów wynika, że ogólna liczba godzin pracy objęta żądaniem zwrotu kosztów, według średniej ogólnej stawki 240 EUR za godzinę, wynosi około 1 889 godzin.

- 48 Chociaż te godziny pracy wydają się należycie uzasadnione z księgowego punktu widzenia, to jednak jest zadaniem Sądu jest uwzględnienie kryterium przywołanego powyżej w pkt 25, a mianowicie zbadanie, czy owe godziny pracy miały charakter obiektywnie niezbędny.
- 49 Po pierwsze, jak stwierdzono powyżej w pkt 34, należy wyłączyć z kwoty podlegającej zwrotowi wydatki, które nie są związane z danym stadium postępowania przed Sądem, a więc honoraria dotyczące okresu pomiędzy 13 czerwca a 4 października 2002 r. Należy także wykluczyć honoraria dotyczące okresu między 20 marca 2003 r. a 22 października 2004 r., które – jak wynika z akt – nie są związane z żadnym etapem postępowania przed Sądem.
- 50 Po drugie, należy zaznaczyć, że z wykazu godzin pracy wynika, iż niektóre prace nie wydają się bezpośrednio związane z przygotowaniem głównego powództwa przed Sądem. W szczególności chodzi tu o godziny poświęcone na przygotowanie powództwa przed sądem krajowym (zob. pkt 35 powyżej).
- 51 Po trzecie, rozdział prac dotyczących przygotowania pism procesowych pomiędzy kilku adwokatów nieodzwrotnie prowadzi do pewnego powielenia przedsięwziętych starań (zob. podobnie postanowienie Sądu z dnia 8 października 2008 r. w sprawie T-324/00 DEP CDA Datenträger Albrechts przeciwko Komisji, niepublikowane w Zbiorze, pkt 91), wobec czego Sąd nie może uwzględnić wszystkich zgłoszonych godzin pracy.
- 52 Ponadto jak wynika z rachunków, w postępowaniu głównym zostały sporządzone cztery kolejne projekty skargi oraz repliki. Honorariów z tytułu sporządzenia kilku kolejnych projektów nie można jednak uznać za ściśle niezbędne w postępowaniu przed Sądem, a zatem ich zwrot jest nieuzasadniony.

- 53 Podobnie z jednej strony czas poświęcony na sporządzenie skargi o stwierdzenie nieważności i wniosku o zastosowanie środków tymczasowych, przekraczający 1 000 godzin oraz z drugiej strony czas poświęcony na sporządzenie repliki przekraczający 450 godzin przekracza w sposób znaczący wymiar czasu, jaki mógłby zostać uznany za niezbędny w tym celu.
- 54 Po czwarte, Sąd stoi na stanowisku, że stawka godzinowa żądana za usługi adwokata K., w wysokości pomiędzy 380 i 400 EUR, przekracza znacząco stawkę wynagrodzenia, jaka może zostać uznana za właściwą w odniesieniu do usług świadczonych przez kompetentnego i doświadczonego profesjonalistę, zdolnego do efektywnej i szybkiej pracy (zob. podobnie postanowienie Sądu z dnia 13 lutego 2008 r. w sprawie T-310/00 DEP Verizon Business Global przeciwko Komisji, niepublikowane w Zbiorze, pkt 44). Ponadto wzięcie pod uwagę wynagrodzenia na tym poziomie wiąże się nieodzownie z surową oceną ogólnej liczby godzin pracy niezbędnych dla celów postępowania spornego (zob. postanowienie Sądu z dnia 17 października 2008 r. w sprawie T-33/01 DEP Infront WM przeciwko Komisji, niepublikowane w Zbiorze, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 55 Wobec powyższego należy ustalić, że całkowity czas pracy adwokatów skarżących w sprawie głównej, będący obiektywnie niezbędny w celu ich reprezentowania podczas fazy postępowania sądowego, wyniósł 600 godzin.
- 56 W świetle wskazanych wyżej okoliczności koszt 509 561,71 EUR, wykazywany w niniejszym wniosku o ustalenie kosztów, nie może zostać uznany za obiektywnie niezbędny dla celów postępowania głównego.
- 57 W tym stanie rzeczy należy ustalić na kwotę 144 000 EUR wysokość honorariów podlegających zwrotowi jako niezbędne wydatki poniesione przez skarżących w celu przeprowadzenia postępowania głównego.



- 58 Należy ponadto ustalić na kwotę 2000 EUR wydatki związane z różnymi opłatami poniesionymi w związku z postępowaniem przed Sądem, takimi jak koszty podróży bądź koszty fotokopii.
- 59 Biorąc pod uwagę całość powyższych rozważań, słuszne będzie ustalenie całości kosztów podlegających odzyskaniu przez skarżących w postępowaniu głównym, w celu zwrotu na rzecz A wydatków poniesionych w związku z ich obroną w sprawie T-34/02, na kwotę 146 000 EUR.

Z powyższych względów

SĄD (trzecia izba)

postanawia, co następuje:

**Całkowita kwota kosztów podlegających zwrotowi przez Komisję na rzecz skarżących w zakresie, w jakim byli oni stronami w postępowaniu głównym, wynosi 146 000 EUR.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 21 grudnia 2010 r.

Sekretarz  
E. Coulon

Prezes  
M. Jaeger

II - 6394